

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.09.2018) - Warszawa, 2018. - 84 str.

ISBN: 978-83-66030-51-0

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-51-0

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

**ОСОБЕННОСТИ ВЫПОЛНЕНИЯ ПРАКТИЧЕСКОГО ЗАДАНИЯ
РЕГИОНАЛЬНОЙ ОЛИМПИАДЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО
МАСТЕРСТВА ОБУЧАЮЩИХСЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ 15.02.08
«ТЕХНОЛОГИЯ МАШИНОСТРОЕНИЯ»**

Чемезов Д.А., Медведева И.А., Коробков А.В., Варавин Е.И., Салимов Е.Д. 6

**РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА У
ПЕРІОД ПОСТУПУ ДО АСОЦІАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ**

Гришук Ю. В. 14

**РОЛЬ І МІСЦЕ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ В РОЗВИТКУ УСНОГО
МОВЛЕННЯ УЧНІВ**

Копча М. 17

КРИТЕРІЇ НОРМИ У СОЦІАЛЬНІЙ ПОВЕДІНЦІ ОСОБИСТОСТІ

Собко Ю. 20

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН

Щуцька Л. 23

**ЗНАЧЕННЯ І РОЛЬ ПОСТАТІ ТЕОРЕТИКА ЕКОНОМІЧНОЇ
ПЕДАГОГІКИ ГЕРМАНА ТЕОДОРА ФРАНКЕ У ПІДГОТОВЦІ
ЕКОНОМІСТІВ У НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇНАХ**

Бичок А.В. 26

**ОВОЛОДІННЯ ЗНАННЯМИ З МУЗИЧНОЇ ГРАМОТИ СТУДЕНТАМИ
ХУДОЖНІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНОГО
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ**

Шауро О.П., 28

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ДОСЛІДНИЦЬКІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ
(НА ПРИКЛАДІ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ
ПІДГОТОВКИ МАЙСТРІВ В НІМЕЧЧИНІ)**

Березинська Н.О. 33

**ЗДАТНІСТЬ ДО ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТНО-ОРІЄНТОВАНОГО
ПІДХОДУ ЯК ПРОФЕСІЙНА ВИМОГА ДО ІНЖЕНЕРА-ПРОГРАМІСТА**

Конюхов С. 36

**ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ МИСЛЕННЯ
У НАВЧАЛЬНІЙ РОБОТІ ЗІ СТУДЕНТАМИ-ПСИХОЛОГАМИ**

Вінтюк Ю. В. 40

**РАЗВИТИЕ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ
НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ В УКРАИНЕ**

Дивинская Н.А. 43

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА У ПЕРІОД ПОСТУПУ ДО АСОЦІАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Грищук Ю. В.

науковий співробітник, Київський університет імені Бориса Грінченка

Хронологічні межі періоду поступу Польщі до асоціації з ЄС охоплюють 1980-1991 рр. Нижня хронологічна межа (вересень 1980 р.) обумовлена створенням опозиційного профспілкового об'єднання «Солідарність», частиною якого була «Вчительська Солідарність». Діяльність об'єднання спрямовувалася на створення проєктів принципово нових планів і програм для навчальних закладів усіх рівнів. Верхня межа (16 грудня 1991 р.) відзначається підписанням Угоди про асоціацію між Республікою Польща та ЄС, що стало першим кроком на шляху до реалізації країною європейського вектору зовнішньої політики та, як наслідок, посилює необхідність ефективної інтеграції в загальноєвропейське інтелектуально-освітнє середовище.

Після виникнення руху «Солідарність» у 80-х роках студенти та викладачі вимагали повної перебудови централізованої системи управління освітою та забезпечення автономії для освітніх закладів та установ. Політична трансформація, викликана крахом комуністичної системи, супроводжувалася змінами у системі освіти. Основні трансформаційні процеси включали створення плюралістичного ринку навчальних планів та програм, підруч-

ників та іншого навчально-методичного забезпечення, на який не вплинула комуністична ідеологія.

У 1979 – 1980 рр. працювало 196 400 вчителів у закладах початкової освіти, 23 100 – у закладах середньої освіти, 76 800 – у професійних школах; функціонував 91 заклад вищої освіти, у тому числі 10 університетів, 18 політехнікумів, 9 вищих агрокультурних шкіл, 6 вищих економічних шкіл, 11 педагогічних коледжів, 10 вищих медичних шкіл. У даних закладах вищої освіти навчалася 466 400 студентів (у т.ч. 241 418 жінок), професорсько-викладацький склад сягав 53 538 осіб [5].

У 1981/82 н. р. проведено чергову реорганізацію системи вищої освіти у Польщі, внаслідок якої було передбачено введення у педагогічних інститутах 5-ти річного терміну навчання, котрий функціонує і сьогодні. Розпочато підготовку за трьома педагогічними спеціальностями: шкільна педагогіка, опікунська педагогіка та культурно-освітня педагогіка [1].

Важливою правовою основою з 1982 р. є Карта вчителя (Karta nauczyciela) зі змінами від 6 грудня 2007 року, яка регулює позицію професійного рівня вчителів. «Карта вчителя» – документ, який регламентує кри-

терії оцінки праці педагогів, формулює принципи розрахунку обов'язкового навантаження і умов пільг, деталізує розміри і умови праці сільських вчителів та їх винагород [2, с. 7].

З 1983 р. функціонувала Міжвідомча група у справах навчання та вдосконалення вчителів, яка складалася з представників усіх відомств, які мали у своєму підпорядкуванні заклади вищої освіти, окрім відомств Національної оборони. У 1986 р. після проведення багатьох експертиз і численних міжвідомчих погоджень з професійними групами були визначені загальні засади підвищення кваліфікації та вдосконалення вчителів [7].

Щодо фінансування освіти, то витрати на вищу освіту у загальному обсязі державних видатків становили: 1982 р. – 1,4%, 1985 р. – 2,0%; 1986 – 1987 рр. – 1,8%; 1988 р. – 2,1%, 1989 р. – 2,5%. Витрати на одного студента в 1982 р. порівняно з 1980 р. знизились на 15,3% нижче рівня інфляції, і лише у 1985 р. відбулося реальне збільшення видатків, але тільки до рівня 1,7%. Інвестиції в галузі вищої освіти становили 1,4% в 1982 р., 0,9% у 1983 р. і 1,5% в 1984 р. [4, с. 17.].

У 1989 р. у Польщі розпочалися важливі політичні та суспільно-економічні зміни. З'явилися правові передумови для створення політичного плюралізму, багатопартійної системи, демократії та укріплення громадянських прав [6]. Ці зміни також вплинули на освітню політику держави. Виникла потреба перебудови освітньої системи в Польщі.

Вища школа стала головним об'єктом реформування освіти в умовах демократизації суспільства. Закон про вищу освіту (1990 р.) радикально вплинув на процес реорганізації вищої освіти та удосконалення системи підготовки вчителів. Основними напрямками кардинальних змін в підготовці майбутніх вчителів стали [1]: деідеологізація, деполітизація та покращення методичної підготовки студентів; індивідуалізація навчального процесу; розширення самостійності студентів; поліпшення якості організації та змісту освітнього процесу у закладах вищої освіти; приділення більшої уваги організації та проведенню педагогічної практики в школі; розширення контактів з європейськими університетами та іншими зарубіжними навчальними закладами, які здійснюють підготовку вчителів.

У процесі реалізації Польщею стратегії європейської інтеграції виняткову роль мало підписання 16 грудня 1991 р. Європейського договору про надання Польщі статусу асоційованого члена ЄС – основоположного документу, який визначив інституціалізацію відносин сторін. Відповідно до тексту Угоди, асоціація Польщі з ЄС мала на меті забезпечити політичний діалог, активізацію торговельного та господарського співробітництва між ними, а також підготовку умов для отримання Польщею різного роду допомоги ЄС [3].

Інтеграція у Європейське співтовариство вимагала від Польщі впровадження широкого спектру реформ в

усіх сферах суспільного життя, зокрема у сфері освіти.

Література

1. Пасічник В. Р. Система підготовки вчителя історії у Польщі (80-90-ті роки ХХ століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. Р. Пасічник. – К., 2001. – 16 с.
2. Пендель А. Й. Управління загальноосвітніми навчальними закладами в Польщі: стан та перспективи розвитку: автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / А. Й. Пендель. – Львів, 2003. – 20 с.
3. Чорна Н. М. Інтеграція Польщі до НАТО та ЄС: особливості, основні етапи і наслідки (кін. 80-х рр. ХХ ст. – 2005 р.): автореф. дис. ... канд. істор. наук: спец. 07.00.02 «Всесвітня історія» / Н. М. Чорна. – Чернівці, 2008. – 22 с.
4. Golik J. Formalne kwalifikacje nauczycieli i wydatki na zajęcia pozalekcyjne, a wyniki uczniów z egzaminów zewnętrznych w latach 2002-2011 gimnazjów finansowanych z budżetu miasta Poznania): Rozprawa doktorska / Janina Golik. – Poznań, 2015. – 245 s.
5. Paxton J. The Statesman's Year-Book 1982-83 / John Paxton. – Basingstoke: Palgrave Macmillan Limited Aug., 1982.
6. The Development of Education within 1989-1990 // Report for International Bureau of Education in Geneva. – Warszawa, 1990.
7. Zasady programowo-organizacyjne systemu kształcenia, doksztalcania i doskonalenia nauczycieli // Międzyresortowy Zespół ds. Kształcenia, Doksztalcania I Doskonalenia Nauczycieli. – Warszawa, 1986.